

UK Health
Security
Agency

Ръководство за имунизациите на едногодишна възраст

Съдържа имунизационния
календар от септември 2024 г.

immunisation

the safest way to protect your child

Програма за детска имунизация

Не забравяйте да донесете своята имунизационна „Червена книжка“ със себе си

Копия от тези книжки можете да получите от своята клиника или лекарски кабинет. Вижте също **www.nhs.uk/vaccinations**

Тази листовка съдържа имунизационния календар от септември 2024 г.

Обобщение

Кои имунизации ще получи бебето ми на едногодишна възраст?

При посещението за ваксинация на една година на бебето Ви ще бъдат поставени 4 инжекции, включително:

- неговата бустерна ваксинация срещу **MenB**
- **Hib/MenC** ваксинация срещу:
 - Hib (хемофилус инфлуенце тип B), и
 - заболяване от менингококова група C (MenC)
- **PCV13** бустерна ваксинация срещу:
 - пневмококово заболяване, причинявано от някои видове пневмококови бактерии
- първата му **MMR** ваксинация срещу:
 - морбили
 - паротит
 - рубеола

Имунизации на едногодишна възраст

Защита срещу Hib, заболявания от менингококови групи В и С, пневмококово заболяване, морбили, паротит и рубеола

Какво е Hib?

Hib е инфекция, която може да доведе до редица сериозни заболявания, като менингит (възпаление на обвивката на мозъка), септицемия (отравяне на кръвта) и пневмония, особено при малки деца.

Ваксината срещу Hib/MenC се нарича „Menitorix“, можете да разгледате информационната брошура за пациента на адрес

www.medicines.org.uk/emc/product/167/pil.

Какво е менингококова болест?

Менингококовата болест е сериозна инфекция, която може да причини менингит и септицемия при деца и млади хора.

Понастоящем менингококовите бактерии от група В (MenB) са отговорни за повечето случаи на менингококова болест в Обединеното кралство, докато менингококовата болест от група С (MenC) вече е рядкост, тъй като повечето малки деца и подрастващи са рутинно ваксинирани срещу MenC.

Ваксината срещу менингит В (MenB) се нарича „Bexsero“, можете да разгледате информационната брошура за пациента на адрес www.medicines.org.uk/emc/product/5168/pil.

Кои ваксини ще бъдат използвани?

Детето Ви ще получи доза от комбинираната ваксина срещу Hib/MenC, както и бустерна доза от ваксината срещу MenB. Тези ваксини ще бъдат поставени в мускула на бедрото или горната част на ръката.

Защо детето ми се нуждае от бустерни ваксини?

Бустерните ваксини се поставят, за да увеличат защитата, която вече е осигурена от имунизациите, които бебето Ви е получило по-рано. Защитата, предоставена от ваксинациите при бебета, може да отслабне след известно време. Бустерната доза удължава периода на защита и в по-късна възраст.

Ваксините срещу Hib/MenC и MenB ще имат ли някакви странични ефекти?

Вашето дете може да има известно зачервяване, подуване или чувствителност, където е поставена инжекцията. Около половината от децата, на които са поставени тези ваксини, могат да станат раздразнителни, а някои да получат леко повишена температура. Можете да получите повече информация за това от своя личен лекар, медицинска сестра или здравен посетител.

Какво е пневмококово заболяване?

Пневмококовото заболяване е една от най-честите причини за бактериален менингит при децата, но също така причинява септицемия, пневмония, ушни инфекции (отит на средното ухо) и други сериозни заболявания. Има над 90 различни вида пневмококови бактерии.

Коя ваксина ще бъде използвана?

Използваната ваксина е бустерна доза от PCV13 (пневмококова конюгирана ваксина), която предпазва от 13 различни типа пневмококи, които най-често причиняват пневмококови заболявания при децата. Тази ваксина ще бъде поставена в мускула на бедрото или горната част на ръката по време на същото посещение като ваксината срещу Hib/MenC и MenB.

PCV ваксината ще има ли странични ефекти?

На всеки 10 ваксинирани бебета 1 или 2 може да получат подуване, зачервяване или чувствителност на мястото на инжектиране или да вдигнат лека температура. PCV ваксината се нарича „Prevenar 13“, можете да разгледате информационната брошура за пациента на адрес www.medicines.org.uk/emc/product/453/pil.

Какво е морбили?

Морбили се причинява от силно заразен вирус. Почти всеки, който се зарази, ще има висока температура, обрив и като цяло ще се чувства зле. Усложненията на морбили включват инфекции на гръдния кош, припадъци, енцефалит (инфекция на мозъка) и увреждане на мозъка. В много тежки случаи морбили може да убие.

Какво е паротит?

Паротитът се причинява от вирус, който може да доведе до треска, главоболие и болезнени, подути жлези в областта на лицето, шията и челюстта. Той може да доведе до трайна глухота, вирусен менингит и енцефалит (възпаление и оток на мозъка).

Какво е рубеола?

Рубеолата (немска дребна шарка) е заболяване, което се причинява от вирус. При децата тя обикновено протича леко и може да остане незабелязана, но рубеолата при бременност е много сериозна за неродените бебета. Тя може сериозно да увреди зрението, слуха, сърцето и мозъка им. Това състояние се нарича синдром на вродена рубеола (СВР).

Какво представлява MMR ваксината?

Тя съдържа отслабени варианти на живи вируси на морбили, паротит и рубеола. Тъй като вирусите са отслабени, хората, които са получили ваксината, не могат да заразят други хора. В Обединеното кралство разполагаме с 2 MMR ваксини. И двете работят много добре; едната съдържа свински желатин, а другата не. Ако искате на детето Ви да бъде поставена ваксина без свински желатин, обсъдете това с медицинската сестра или с личния си лекар.

Как и кога се поставя ваксината?

Ваксината се поставя в мускула на бедрото или горната част на ръката. Поставя се на едногодишна възраст, след като имунитетът на бебето, получен от майка му, отслабне. Втората доза от ваксината трябва да бъде поставена отново, преди детето Ви да започне училище на около 3 години и 4 месеца.

Колко ефективна е ваксината срещу MMR?

Откакто е въведена през 1988 г., MMR ваксината е допринесла за почти пълното унищожаване на тези 3 заболявания при малките деца в Обединеното кралство.

MMR ваксината ще има ли някакви странични ефекти?

Трите различни вируса във ваксината действат по различно време и могат да предизвикат следните странични ефекти след първата доза:

- 6 до 10 дни след имунизацията, когато частта на ваксината срещу морбили започва да действа, около едно от 10 деца може да получи температура, а някои - лек обрив, подобен на морбили, и да загубят апетит
- около едно на всеки 1000 имунизирани деца може да получи гърч, причинен от висока температура. Това се нарича „фебрилен гърч“. При децата, които не са ваксинирани и се разболеят от морбили, обаче вероятността да получат гърч е 3 пъти по-голяма.
- около 3 седмици след ваксинацията с MMR, когато частта на ваксината срещу паротит започва да действа, някои деца могат рядко да получат симптоми, подобни на паротит (температура и подути жлези)

MMR е най-безопасният начин да защитите детето си срещу морбили, паротит и рубеола

- много рядко децата могат да получат обрив от малки, подобни на синини петна през 6-те седмици след ваксинацията. Обикновено това се причинява от частите на ваксината срещу морбили или рубеола. Ако забележите подобни петна, заведете детето си на лекар, за да го прегледа. Вашият лекар ще Ви каже как да се справите с обрива и как да предпазите детето си в бъдеще.
- по-малко от едно на един милион деца може да развие енцефалит (възпаление и подуване на мозъка) след MMR ваксината. Ако обаче детето се зарази с морбили, вероятността да развие енцефалит е между едно на 200 и едно на 5000.

Как стои въпросът, ако бебето ми има алергия към яйца?

MMR ваксината може безопасно да се поставя на деца, които са имали тежка алергия (анафилактична реакция) към яйца. Ако имате някакви притеснения, обърнете се към своя здравен посетител, медицинска сестра или лекар.

MMR ваксината съдържа ли желатин?

В Обединеното кралство разполагаме с 2 MMR ваксини, които работят много добре. Едната съдържа свински желатин, а другата не. Ако предпочитате да бъде поставена ваксина, която не съдържа свински желатин, разговаряйте с медицинската сестра или с личния си лекар. Можете да разгледате информационната брошура за пациента за MMR ваксината на адрес:

Priorix:

www.medicines.org.uk/emc/product/1159/pil

MMRVAXPRO:

www.medicines.org.uk/emc/product/6307/pil

Внимавайте за менингит и септицемия

И менингитът, и септицемията са много сериозни. Важно е да разпознавате признаците и симптомите и да знаете какво да правите, ако ги забележите.

Ранните симптоми на менингит и септицемия може да са подобни на тези при настинка или грип (висока температура, повръщане, раздразнителност и безпокойство).

Хората с менингит или септицемия обаче, могат да се разболеят сериозно в рамките на часове, затова е важно да познавате признаците и симптомите на тези състояния.

Какво е менингит?

Менингитът е инфекция на обвивката на мозъка. Менингитът може да бъде причинен от няколко вида бактерии или вируси.

Инфекцията с менингококови бактерии може да причини менингит, септицемия (отравяне на кръвта), перикардит (възпаление на лигавицата на торбичката, в която се намира сърцето) и артрит (подуване на ставите).

При бебетата основните симптоми на менингит може да включват:

- висок, стенещ плач
- раздразнение, когато го вземат на ръце
- изпъкнала фонтанела
- сънливост и по-слаба отзивчивост - трудно събуждане
- отпуснатост и апатия
- скованост с отривисти движения (конвулсии/гърчове)
- отказване на храна, повръщане
- кожа, която е бледа, на петна или посинява
- висока температура

Какво е септицемия?

Септицемията е много сериозно състояние, при което се инфектира кръвният поток. Признаците на студени ръце и крака, бледа кожа, повръщане и силна сънливост или трудно събуждане могат да настъпят бързо. Ако имате съмнения за септицемия, спешно потърсете помощ.

При бебетата основните симптоми на септицемия може да включват:

- бързо или необичайно дишане
- кожа, която е бледа, на петна или посинява
- висока температура със студени ръце и крака
- треперене
- повръщане и отказване на храна
- червени или лилави петна, които не избледняват при натиск (направете теста с чаша, обяснен на следващата страница)*.
- болка или раздразнителност от мускулни болки или силна болка в крайниците или ставите
- отпуснатост
- силна сънливост

Важно е да се помни, че не всеки ще развие всички изброени симптоми и че този списък със симптоми не е изчерпателен. Ако човек развие някои от симптомите, особено червени или лилави петна, спешно потърсете медицинска помощ. Ако не можете да се свържете с лекаря си или все още се притеснявате, след като сте получили съвет, доверете се на инстинктите си и заведете детето си в спешното отделение на най-близката болница.

* При тъмна кожа проверете вътрешната страна на клепачите или небцето, където петната може да са по-видими.

Тестът с чаша

Притиснете силно страната на прозрачна чаша за пиене към обрива, за да видите дали обривът избледнява и губи цвета си при натиск. Ако не промени цвета си, незабавно се свържете с Вашия лекар.

Къде мога да получа повече информация?

Тези благотворителни организации предоставят информация, съвети и подкрепа:

Meningitis Research Foundation

Безплатна линия за помощ 080 8800 3344
(09:00 до 22:00 ч. през делнични дни,
10:00 до 20:00 ч. в събота и неделя и по време на празници) www.meningitis.org

Meningitis Now

24-часова линия за помощ 0808 8010 388
www.meningitisnow.org

Можете също така да се обърнете за съвет към своя лекар, медицинска сестра или здравен посетител, или да се обадите на **NHS** на **111**.

Родителите и обгрижващите лица могат да съобщят за предполагаеми странични ефекти от ваксини и лекарства чрез „Yellow Card Scheme“ (програмата „Жълта карта“).

SCAN ME

Това може да бъде направено онлайн на адрес **yellowcard.mhra.gov.uk** или чрез обаждане на горещата телефонна линия на „Yellow Card“ на **0800 731 6789**. Можете също да използвате QR кода или да изтеглите приложението „Yellow Card“.

Програма за рутинна детска имунизация от септември 2024 г.

Възраст, на която се поставя	Заболявания, срещу които предпазва	Ваксина, която се поставя
На осем седмици	Дифтерия, тетанус, коклюш (магарешка кашлица), полиомиелит, Хемофилус инфлуенце тип В (Hib) и хепатит В	DTaP/IPV/Hib/HepB
	Менингококова група В	MenB
	Ротавирусен гастроентерит	Rotavirus ²
На дванадесет седмици	Дифтерия, тетанус, коклюш (магарешка кашлица), полиомиелит, Hib и хепатит В	DTaP/IPV/Hib/HepB
	Пневмококови инфекции (13 серотипа)	Пневмококова конюгирана ваксина (PCV)
	Ротавирус	Rotavirus ²
На шестнадесет седмици	Дифтерия, тетанус, коклюш (магарешка кашлица), полиомиелит, Hib и хепатит В	DTaP/IPV/Hib/HepB
	Менингококова група В	MenB
На една година (на или след първия рожден ден на детето)	Hib и Менингококова група С	Hib/MenC
	Пневмококова инфекция	PCV бустерна доза
	Морбили, паротит и рубеола (немска дребна шарка)	MMR
	Менингококова група В	Бустерна доза MenB
Подходящи педиатрични възрастови групи ⁴	Инфлуенца (всяка година от септември)	Жива атеноирана противогрипна ваксина LAIV ^{3,6}
На три години и четири месеца или скоро след това	Дифтерия, тетанус, коклюш и полиомиелит	dTaP/IPV
	Морбили, паротит и рубеола	MMR (проверете дали е дадена първата доза)
Момчета и момичета на възраст от дванадесет до тринадесет години	Ракови заболявания и генитални брадавици, причинени от определени типове човешки папиломавирус (HPV)	HPV ⁵
Четиринадесет години (9-и клас)	Тетанус, дифтерия и полиомиелит	Td/IPV (проверете статуса на MMR)
	Менингококови групи А, С, W и Y	MenACWY

[1] Интрамускулна инжекция в делтоидния мускул на горната част на ръката или в антеролатералната част на бедрото. **[2]** Ротавирусната ваксина трябва да се поставя само след проверка на резултата от скрининга за тежка комбинирана имунна недостатъчност (SCID). **[3]** Съдържа свински желатин. **[4]** Вижте годишното писмо за грипа на адрес: www.gov.uk/government/collections/annual-flu-programme. **[5]** Вижте Зелената книга за ЧПВ, глава 18а за подробности относно имунизирването на имунокомпрометирани млади хора, които се нуждаят от 3 дози. **[6]** Ако LAIV (жива атеноирана противогрипна ваксина) е противопоказана или по друг начин неподходяща, използвайте инактивирана противогрипна ваксина (за подробности проверете глава 19 от Зелената книга). **[7]** Вж. Зелената книга за херпес зостер, глава 28а, за подробности относно допустимите възрастови групи, включително тежко имуносупресирани лица от 50-годишна възраст.

Допълнителни ваксини за лица със съпътстващи медицински състояния

Медицинско състояние	Заболявания, срещу които предпазва	Необходими ваксини ¹
Аспления или дисфункция на далака (включително при сърповидно-клетъчна болест и целиакия).	Менингококови групи А, В, С, W и Y Пневмококова инфекция Инфлуенца	MenACWY MenB PCV13 (до 10-годишна възраст) ² PPV23 (от 2-годишна възраст) Годишна противогрипна ваксина
Кохлеарни импланти	Пневмококова инфекция	PCV13 (до 10-годишна възраст) ² PPV23 (от 2-годишна възраст)
Хронични респираторни и сърдечни заболявания (като тежка астма, хронично белодробно заболяване и сърдечна недостатъчност).	Пневмококова инфекция Инфлуенца	PCV13 (до 10-годишна възраст) ² PPV23 (от 2-годишна възраст) Годишна противогрипна ваксина
Хронични неврологични състояния (например болест на Паркинсон или моторно невронно заболяване, или обучителни увреждания).	Пневмококова инфекция Инфлуенца	PCV13 (до 10-годишна възраст) ² PPV23 (от 2-годишна възраст) Годишна противогрипна ваксина
Диабет	Пневмококова инфекция Инфлуенца	PCV13 (до 10-годишна възраст) ² PPV23 (от 2-годишна възраст) Годишна противогрипна ваксина
Хронично бъбречно заболяване (ХБЗ) (включително хемодиализа)	Пневмококови инфекции (стадий 4 и 5 на ХБЗ) Инфлуенца (стадий 3, 4 и 5 на ХБЗ) Хепатит В (стадий 4 и 5 на ХБЗ)	PCV13 (до 10-годишна възраст) ² PPV23 (от 2-годишна възраст) Годишна противогрипна ваксина Хепатит В
Хронични чернодробни заболявания	Пневмококова инфекция Инфлуенца Хепатит А Хепатит В	PCV13 (до 10-годишна възраст) ² PPV23 (от 2-годишна възраст) Годишна противогрипна ваксина Хепатит А Хепатит В
Хемофилия	Хепатит А Хепатит В	Хепатит А Хепатит В
Имуносупресия, дължаща се на заболяване или лечение ⁴	Пневмококова инфекция Ваксина против херпес зостер Инфлуенца	PCV13 (до 10-годишна възраст) ^{2,3} PPV23 (от 2-годишна възраст) Shingrix - над 50-годишна възраст ⁶ Годишна противогрипна ваксина
Нарушения на системата на комплемента (включително тези, които получават терапия с инхибитори на комплемента)	Менингококови групи А, В, С, W и Y Пневмококова инфекция Инфлуенца	MenACWY MenB PCV13 (до 10-годишна възраст) ² PPV23 (от 2-годишна възраст) Годишна противогрипна ваксина

[1] Проверете съответната глава от Зелената книга за конкретната програма: www.gov.uk/government/collections/immunisation-against-infectious-disease-the-green-book. [2] Ако е на възраст от 2 до под 10 години и не е имунизирано или е частично имунизирано срещу пневмококова инфекция, поставете една доза PCV13. [3] До всяка възраст при тежко имуносупресирани. [4] Помислете за годишна противогрипна ваксинация на членовете на домакинството и на лицата, които се грижат за хора с тези заболявания. [5] Проверете Зелената книга за херпес зостер глава 28а www.gov.uk/government/publications/shingles-herpes-zoster-the-green-book-chapter-28a.

Селективна програма за детска имунизация

Целева група	Възраст и схема	Заболяване	Необходими ваксини
Бебета, родени от майки, заразени с хепатит В	При раждане, на четири седмици и на 12 месеца ^{1,2}	Хепатит В	Хепатит В (Engerix B/ HBvaxPRO)
Бебета в райони на страната със заболяемост от туберкулоза >= 40/100 000	На около 28 дни ⁴	Туберкулоза	BCG
Бебета с родител или баба и дядо, родени в страна с висока заболяемост ³	На около 28 дни ⁴	Туберкулоза	BCG
Деца от група с клиничен риск	На възраст от 6 месеца до 17 години	Инфлуенца	LAIV или инактивирана противогрипна ваксина при противопоказания за LAIV или на възраст под 2 години
Бременни жени	На всеки етап от бременността по време на грипния сезон	Инфлуенца	Инактивирана противогрипна ваксина
	От 16-а гестационна седмица ⁵	Коклюш (Pertussis)	Tdap или dTaP/IPV
	От 28-а гестационна седмица	Респираторен синцитиален вирус (RSV)	Ваксина срещу RSV

[1] Вземете кръв за HBsAg на 12 месеца, за да изключите инфекция. [2] Освен това шествалентна ваксина (Infanrix hexa или Vaxelis) се поставя на 8, 12 и 16 седмици. [3] Когато годишната заболяемост от туберкулоза е >= 40/100 000 - вж. www.gov.uk/government/publications/tuberculosis-tb-by-country-rates-per-100000-people. [4] Проверете резултата от скрининга за тежка комбинирана имунна недостатъчност (SCID) преди да дадете БЛЖ. [5] В идеалния случай преди 32-ата седмица от бременността, но може да се приложи и след 32-ата седмица.

Produced by
UK Health Security Agency

© Crown copyright 2024
2024QG1BLG Bulgarian 1p 500K AUG 2024
UK Health Security Agency gateway number: 2024496

Това издание е публикувано за първи път през декември 2019 г.
Ако имате нужда от повече копия на тази брошура, моля, посетете, www.healthpublications.gov.uk или се свържете с линията за поръчки на Health Publications. Ph1: 0300 123 1002 Minicom: 0300 123 1003 (08:00 до 18:00 ч. от понеделник до петък).

Моля, използвайте продуктов код: 2024QG1BLG Bulgarian

www.nhs.uk/vaccinations